

Olsztyn, dnia 29 maja 2018 r.

PS-IV.431.3.24.2017.KH

Pan Ryszard Pruszyński
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Węgorzewie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 6 - 9 i 14 listopada 2017 r. kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej w Węgorzewie, przeznaczonego dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, prowadzonego przez Powiat Węgorzewski. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.987.2017 z dnia 18 października 2017 r.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców, jakości świadczonych usług, spełniania standardów określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami, za okres od 1 stycznia 2016 r. do 14 listopada 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym bez zastrzeżeń przez Pana w dniu 7 maja 2018 roku (wpływ do tut. Urzędu: 11 maja 2018 r.).

Na podstawie ustaleń z kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej w Węgorzewie ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna DPS wynikały ze statutu oraz regulaminu organizacyjnego.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry zatrudnionej w DPS ustalono, że Pan, jako dyrektor Domu Pomocy Społecznej, spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Ustalono, że w DPS zatrudnionych było 7 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, na 272 mieszkańców, co było zgodne z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734). Jeden z pracowników socjalnych, w dacie kontroli, przebywał na długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

Pracownicy socjalni spełniali wymagania kwalifikacyjne do zatrudnienia na zajmowanym stanowisku, określone przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy działu terapeutyczno - opiekuńczego posiadali kwalifikacje odpowiadające zajmowanym stanowiskom.

W dacie kontroli DPS zatrudniał 174 osoby na podstawie umowy o pracę, w ramach 174 etatów oraz 1 osobę na umowę zlecenie.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w Domu Pomocy Społecznej w Węgorzewie wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na dzień kontroli, tj. 6 listopada 2017 r., w stosunku do statutowej liczby mieszkańców wynosił 0,46. Wskaźnik zatrudnienia pracowników w stosunku do liczby mieszkańców - 252, którzy przebywali w DPS na dzień kontroli, wynosił 0,49 i był niezgodny z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 3 lit. d rozporządzenia.

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą obniżonym poziomem świadczonych usług na rzecz mieszkańców.

Przyczyną powyższego stanu mogło być przebywanie 7 osób wchodzących w skład ZTO, na długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

W świetle art. 16 ust. 1 zdanie drugie, ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 902 ze zm.), jeżeli zachodzi konieczność zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy, pracodawca może w tym celu zatrudnić innego pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności.

Stwierdzono, że pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez Pana szkoleniach na temat praw mieszkańca dps oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, zgodnie z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

Ustalono, że Dom zapewniał mieszkańcom 4 posiłki dziennie. Mieszkańcy mieli możliwość spożywania posiłków w jadalni lub w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby byli karmieni przez personel Domu. Mieszkańcy mieli możliwość otrzymania posiłków z uwzględnieniem diet. Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje dostępne były przez całą dobę.

Wszyscy mieszkańcy Domu posiadali odzież, bieliznę i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku, a także środki czystości i środki higieniczne.

Dom zapewniał mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Ponadto mieszkańcy mieli możliwość korzystania z porad psychologa.

Dom Pomocy Społecznej prowadził dokumentację indywidualną mieszkańców. W prowadzonej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalono, że Dom zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej przygotowuje IPW mieszkańca w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia mieszkańca do domu. Realizację indywidualnego planu wsparcia koordynował pracownik pierwszego kontaktu.

Analizie poddano losowo wybrane indywidualne plany wsparcia 6 mieszkańców. W skontrolowanej dokumentacji stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. W 3 przypadkach indywidualne plany nie były potwierdzone własnoręcznym podpisem mieszkańców posiadających pełnią zdolność do czynności prawnych, a w przypadku 3 mieszkańców ubezwłasnowolnionych brak było informacji o zapoznaniu z indywidualnym planem wsparcia opiekuna prawnego mieszkańca.

Powyższa nieprawidłowość skutkowała realizowaniem indywidualnego planu wsparcia bez porozumienia z mieszkańcem lub jego opiekunem.

2. W 1 przypadku brak naniesienia informacji o zmianie pracownika pierwszego kontaktu. Powyższe uchybienie skutkowało brakiem informacji o pracowniku pierwszego kontaktu, który koordynowałby działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca

3. W 2 przypadkach brak zaktualizowania danych osób upoważnionych do dysponowania środkami pieniężnymi mieszkańców czy informacji, iż mieszkaniec środkami finansowymi może dysponować samodzielnie. Uchybienie skutkowało brakiem informacji co do możliwości dysponowania przez mieszkańca własnymi środkami finansowymi.

4. W 6 indywidualnych planach wsparcia mieszkańców brak:

- uwzględnienia wszystkich obszarów problemowych mieszkańców,
- wskazanych metod do osiągnięcia założonych celów,
- dostosowania działań do rzeczywistych potrzeb i możliwości mieszkańca,
- wymiaru czasu zajęć rehabilitacji społecznej.

Powyższe nieprawidłowości skutkowały brakiem możliwości efektywnego oddziaływania terapeutyczno – opiekuńczego i poprawy funkcjonowania społecznego mieszkańców.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że DPS świadczył usługi opiekuńcze dla mieszkańców.

Na podstawie grafików dyżurów pracowników DPS stwierdzono, że na zmianie nocnej w budynku nr 1 dyżur pełnił tylko jeden pracownik. W pozostałych pięciu budynkach dyżur pełniło od 2 do 3 pracowników. Ponadto pracownicy w porze nocnej byli wspierani przez 2 pielęgniarki.

Mając na uwadze stany chorobowe mieszkańców, wiek oraz zakres wymaganej pomocy w zakresie samoobsługi, zespół inspektorów wskazał na konieczność podjęcia działań przez Pana, w kierunku zwiększenia liczby pracowników pełniących dyżury nocne, w szczególności w budynku nr 1.

Powyższe mogło skutkować naruszeniem prawa mieszkańców do poczucia bezpieczeństwa w Domu.

Ustalono, że w dniu 9 grudnia 2013 r. wydał Pan zarządzenie nr 12/2013 w sprawie powołania zespołu opiekuńczo – terapeutycznego w Domu Pomocy Społecznej w Węgorzewie (ze zmianami do ww. zarządzenia). Zgodnie z ww. zarządzeniem spotkania zespołu powinny być protokołowane. W toku kontroli stwierdzono, że nie wszystkie posiedzenia zespołu były protokołowane.

Powyższe skutkowało nierealizowaniem przepisów wewnętrznych w DPS.

W zakresie usług wspomagających, Dom umożliwiał mieszkańcom udział w zajęciach terapeutycznych oraz podnoszących sprawność. W ramach terapii zajęciowej, zajęć z psychologiem, zajęć ruchowych, prowadzona była rehabilitacja społeczna.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że prowadzony dziennik pn. „zeszyt zajęć terapii” nie posiadał tematyki prowadzonych zajęć, co było niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250).

Powyższa nieprawidłowość skutkowała brakiem dostatecznych informacji o tematyce zajęć przeprowadzonych w danym dniu.

Zespół inspektorów dokonał kontroli operacji depozytowych 11 mieszkańców. W jednym przypadku stwierdzono, że mieszkaniec posiadający pełną zdolność do czynności prawnych nie dysponował własnymi środkami finansowymi. Ustalono, że wobec mieszkańca nie toczyło się postępowanie dot. wyznaczenia opiekuna prawnego czy kuratora.

Zgodnie z pkt. 7 zarządzenia nr 3/2015 dyrektora Domu Pomocy Społecznej z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad postępowania ze środkami finansowymi mieszkańców w zakresie ich bezpiecznego przechowywania i gospodarowania „mieszkańcy, których stan zdrowia psychicznego nie pozwala na samodzielne dysponowanie środkami, do czasu wyznaczenia opiekuna prawnego lub kuratora, mogą korzystać z pomocy pracowników socjalnych i opiekunek materialnie odpowiedzialnych za budynki (...).

Powyższa nieprawidłowość skutkowała ograniczeniem prawa mieszkańca do dysponowania własnymi środkami finansowymi.

W zakresie standardu usług bytowych ustalono, że w 6 budynkach mieszkalnych DPS znajdowały się wymagane standardem pomieszczenia ogólnego użytku, pokoje mieszkalne posiadały metraż dostosowany do liczby mieszkańców. Jednakże w wyniku wizji lokalnej kontrolujący stwierdzili, że niektóre pokoje mieszkalne wymagały remontu oraz zakupu mebli. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w protokole z kontroli na str. 7.

Powyższe skutkowało brakiem estetyki w pokojach mieszkańców.

W trakcie wizji lokalnej zespół inspektorów ustalił, że w budynku nr 6 na II piętrze w jednym skrzydle, brak było zamontowanego systemu przyzywowo – alarmowego.

Powyższe mogło skutkować brakiem możliwości wezwania pomocy personelu przez mieszkańca, w sytuacji tego wymagającej.

W zakresie standardów dot. warunków sanitarnych ustalono, że Dom posiadał wymaganą ilość punktów kąpielowych i toalet.

W okresie objętym kontrolą w Domu nie funkcjonował samorząd mieszkańców, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. d rozporządzenia w sprawie DPS. W toku niniejszej kontroli nie udokumentował Pan, że w okresie objętym kontrolą organizowane były spotkania z mieszkańcami, na których poruszane były kwestie utworzenia samorządu mieszkańców.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia.

Mieszkańcy mieli możliwość zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych.

Ustalono, że zapewniano mieszkańcom dostęp do informacji o przysługujących prawach oraz przepisów prawnych dot. DPS. Ponadto stwierdzono, że dom prowadzi rejestr skarg i wniosków.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia jest Pan, jako dyrektor jednostki.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Pana stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację, następujących zaleceń:

1. Zatrudnić pracowników w Domu Pomocy Społecznej, w celu dostosowania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, do wymogu § 6 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734).
2. W indywidualnych planach wsparcia określać wymiar czasu zajęć rehabilitacji społecznej, zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250). W indywidualnych planach wsparcia planować działania ukierunkowane na rozwiązanie problemów określając metody do założonych celów we wszystkich sferach funkcjonowania mieszkańca.
3. Dokumentować zajęcia z rehabilitacji społecznej, zgodnie z wymogiem rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Zapoznawać mieszkańca z indywidualnym planem wsparcia i jego realizacją, a w przypadku osób całkowicie ubezwłasnowolnionych, zapoznawać opiekuna prawnego z planem i jego realizacją.

5. W indywidualnych planach wsparcia mieszkańców na bieżąco nanosić informacje dot. zmian pracownika pierwszego kontaktu oraz osób uprawnionych do dysponowania ich środkami pieniężnymi.
6. Protokołować posiedzenia zespołu terapeutyczno – opiekuńczego zgodnie z zarządzeniem nr 12/2013 dyrektora Domu pomocy Społecznej z dnia 09.12.2013 r. w sprawie powołania zespołu opiekuńczo – terapeutycznego w Domu Pomocy Społecznej w Węgorzewie (wraz ze zmianami do zarządzenia).
7. Podjąć działania zmierzające do poprawy estetyki pomieszczeń DPS oraz wyposażenia, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
8. Podjąć działania w celu dostosowania budynku nr 6 do wymogów standardu poprzez montaż systemu przyzywowo – alarmowego, zgodnie z wymogiem § 6 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
9. Zapewnić warunki do rozwoju samorządności mieszkańców, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. d, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
10. Mieszkańcom posiadającym pełną zdolność do czynności prawnych bezwzględnie umożliwiać dysponowanie własnymi środkami finansowymi. W przypadku wątpliwości co do samodzielnego dysponowania środkami finansowymi przez mieszkańców, wystąpić do sądu opiekuńczego o ustanowienie kuratora, w celu zabezpieczenia ich dóbr materialnych.

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej Węgorzewie, wskazuję następujące działania:

1. Zwiększyć obsadę opiekunów na dyżurach nocnych.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia zostały omówione z Panem w toku kontroli. Udzielony został instruktaż, o którym mowa w protokole z kontroli.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przysługuje Panu prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pan zobowiązany przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonka-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej